Akademik Yayın Rehberi | Orta | Doktora | Akademisyen

Dergiye Ön Sorgu (Presubmission Inquiry) E-postası Nasıl Yazılır? Örnek Şablon

Makalenizi göndermeden önce editöre kapsam uygunluğunu sorduğunuz ön sorgu (presubmission inquiry) yazısının rehberi: ne zaman gerekir, cover letter'dan farkı, adım adım yapı, İngilizce örnek şablon, gelen cevaba göre yapılacaklar ve sık hatalar.

Zafer Hoca · Yayın: 08.11.2026 · 7 dk okuma

Kısaca: Ön sorgu (presubmission inquiry), makalenizi resmî olarak göndermeden önce editöre "bu çalışma derginizin kapsamına ve düzeyine uyar mı?" diye sorduğunuz kısa yazıdır. İçinde makalenin başlığı, özeti, iki üç cümlelik ana katkısı, neden bu dergiyi seçtiğiniz ve çalışmanın başka bir yerde değerlendirmede olmadığı bilgisi bulunur. Bir sayfayı geçmemeli, derginin istediği kanaldan (çoğu zaman gönderim sistemi) gönderilmelidir. Olumlu cevap kabul ya da hakeme gönderilme garantisi değildir.

Bu madde, makale gönderilmeden **önce** editöre yazılan sorgu yazısını anlatır. Makaleyle birlikte yüklenen gönderim mektubu (cover letter) ayrı bir belgedir; onun yapısı ve örnekleri için dergi editörüne cover letter maddesine bakın. İkisinin amacı da farklıdır: cover letter "makalemi değerlendirin" der, ön sorgu ise "göndermeye değer mi?" diye sorar.

Presubmission inquiry nedir, ne işe yarar?

Ön sorgu, yazarın derginin editörüne makalenin kısa bir tanıtımını gönderip ilgi olup olmadığını öğrenmesidir. Editör tam metni okumaz; özete ve sizin anlatımınıza bakarak çalışmanın dergiye uygun olup olmadığı konusunda ilk görüşünü bildirir.

Yazar için en büyük kazanç zamandır. Kapsam dışı bir makaleyi gönderip masa başı reddi (desk reject) almak, biçimlendirme, sisteme yükleme ve bekleme süresiyle birlikte haftalarınızı alabilir. Ön sorgu bu riski azaltır; editörün "uygun değil" demesi de sizi doğru dergiye daha hızlı yönlendirir.

Editör için de işe yarar: seçici dergiler, yüksek ilgi çekebilecek çalışmaları erken görmek ve kapsam dışı gönderileri baştan elemek için bu yolu açık tutar.

Ön sorgu ile cover letter arasındaki fark

Ölçüt	Ön sorgu (presubmission inquiry)	Cover letter
Ne zaman?	Resmî gönderimden önce	Resmî gönderimle birlikte
Amaç	Kapsam ve ilgi düzeyini sormak	Makaleyi değerlendirmeye sunmak
Ek	Özet, bazen ilk paragraf ya da kısa sinopsis	Tam metin, şekiller, ek dosyalar
Zorunlu mu?	Çoğu dergide isteğe bağlı; bazı makale türlerinde istenebilir	Pek çok dergide istenir

Ölçüt	Ön sorgu (presubmission inquiry)	Cover letter
Sonuç	Editörün gayriresmî görüşü	Değerlendirme süreci başlar

Ön sorgu ne zaman gönderilir, ne zaman gerekmez?

Her makale için ön sorgu göndermek gerekmez. Dergi yönergesinde bu seçenek yoksa ya da çalışmanız derginin tam merkezindeyse doğrudan göndermek çoğu zaman daha doğrudur. Şu durumlarda ise ön sorgu anlamlıdır:

- **Dergi bunu açıkça sunuyorsa:** Yazar rehberinde "presubmission enquiry/inquiry" başlığı varsa dergi bu yazışmaya hazırdır.
- **Çalışmanız kapsamın sınırındaysa:** Disiplinlerarası bir çalışma, derginin alışık olmadığı bir yöntem ya da örneklem gibi.
- **Makale türü sıra dışıysa:** Derleme, perspektif, yöntem makalesi, veri makalesi ya da replikasyon çalışması gibi. Pek çok dergi davetsiz derleme kabul etmez ya da önce bir öneri ister.
- **Hazırlık maliyeti yüksekse:** Derginin biçim kuralları çok farklıysa ve metni baştan düzenlemeniz gerekecekse, önce ilgiyi öğrenmek emeğinizi korur.
- **Özel sayı düşünüyorsanız:** Çağrının kapsamına uyup uymadığını konuk editöre sormak yerinde olur. Bu konuda özel sayı için makale yazma maddesine bakabilirsiniz.

Dergi yönergesinde "ön sorgu kabul etmiyoruz" ya da "yalnız sistem üzerinden" gibi bir ifade varsa editöre kişisel e-posta atmayın. Kuralı okumadan yazılmış e-posta, makaleniz hakkında da kötü bir ilk izlenim bırakır.

Dergiler ön sorguyu nasıl alır?

Uygulama dergiden dergiye değişir. Bazı dergiler ön sorguyu gönderim sisteminde ayrı bir makale türü olarak alır; bazıları editöre ya da dergi ofisine e-posta ister. Bu yüzden ilk adım yazar rehberini açıp "presubmission" sözcüğünü aramaktır.

Örnek olarak *Nature* dergisinin yazar sayfası, ön sorgunun zorunlu olmadığını, çevrim içi gönderim sistemi üzerinden yapıldığını belirtir. Araştırma makaleleri için tam metin yerine kaynakları gösterilmiş bir ilk paragrafın özet kutusuna yazılmasını, kaynakların ve açıklamaların yorum kutusuna eklenmesini ister; derleme ve perspektif yazıları için bir sinopsis istenir. Aynı sayfa, cevabın genellikle iki iş günü içinde verildiğini, ancak editörlerin tam metni görmeden hakeme gönderme sözü veremeyeceğini söyler. Her derginin kuralı farklı olduğundan bu örneği yalnız bir fikir vermesi için verdik.

Presubmission inquiry e-postası nasıl yazılır? Adım adım

İyi bir ön sorgu kısa, somut ve kolay cevaplanır olmalıdır. Editörün bir dakikada "evet, gönderin" ya da "bize uygun değil" diyebileceği kadar bilgi verin, fazlasını değil.

1. **Konu satırı:** Ne istediğinizi baştan söyleyin: "Presubmission inquiry: [kısa başlık]".
2. **Hitap:** Editörün adını biliyorsanız adıyla hitap edin ("Dear Dr. Smith"); bilmiyorsanız "Dear Editor".
3. **Tek cümlelik amaç:** Hangi makale türünü göndermeyi düşündüğünüzü ve görüş istediğinizi yazın.
4. **Çalışmanın özü:** Ele aldığınız sorun, yöntem ve ana bulgu, iki üç cümlede. Sayılarla konuşun:

örneklem, desen, temel sonuç.

5. **Katkı:** Alana ne kattığınızı, neyi ilk kez gösterdiğinizi bir iki cümlede belirtin. Abartılı sıfatlardan ("çığır açan", "benzersiz") kaçının.
6. **Neden bu dergi:** Derginin kapsamıyla bağı somut kurun: okur kitlesi, son dönemde yayımladığı benzer tartışmalar, ilgili bir sayı.
7. **Durum bilgisi:** Makalenin tamamlanmış olduğunu (ya da ne zaman tamamlanacağını) ve başka bir dergide değerlendirmede olmadığını yazın.
8. **Ek:** Özeti e-postanın içine ya da sistemin istediği kutuya ekleyin. Dergi istemedikçe tam metni eklemeyin.
9. **Açık soru ve kapanış:** "Would this manuscript be of interest to the journal?" gibi tek ve net bir soruyla bitirin; iletişim bilgilerinizi ve ORCID'inizi ekleyin.

Özetinizi ön sorgudan önce yeniden gözden geçirin; editörün göreceği ilk ve belki tek metin odur. Özet yazımı için makale abstract'ı nasıl yazılır maddesine bakabilirsiniz.

Örnek presubmission inquiry şablonu (İngilizce)

Aşağıdaki metin, yapıyı göstermek için hazırlanmış varsayımsal bir şablondur. Köşeli ayraçlı yerleri kendi çalışmanıza göre doldurun; cümleleri olduğu gibi kopyalamak yerine kendi sesinize uyarlayın.

> ***Subject:*** *Presubmission inquiry: [Short title of the manuscript]*
>
> *Dear Dr. [Surname],*
>
> *I am writing to ask whether a manuscript we are preparing, titled "[Full title]", would be of interest to [Journal name] as a [research article / review].*
>
> *The study examines [research problem] using [design and sample, e.g., a two-wave survey of N teachers in X]. We found that [main finding in one sentence]. To our knowledge, this is the first study to [specific contribution], which extends recent discussions in [Journal name] on [topic].*
>
> *The manuscript is complete and is not under consideration elsewhere. The abstract is included below. We would be grateful for your view on whether the work fits the scope of the journal before we submit it formally.*
>
> *Kind regards,*
> *[Name, title, affiliation, e-mail, ORCID]*

Türkçe yayımlayan bir dergiye yazıyorsanız aynı yapıyı Türkçe kurun: amaç, çalışmanın özü, katkı, dergiyle bağ, durum ve açık soru. İngilizce yazışma dili için akademik İngilizce yazma ipuçları maddesi yardımcı olur.

Göndermeden önce son kontrol

- Derginin yazar rehberinde ön sorgu seçeneği ve istenen kanal (sistem ya da e-posta) doğrulandı mı?
- Editörün adı, unvanı ve derginin adı doğru yazıldı mı?
- Ana bulgu ve katkı somut ve ölçülü bir dille anlatıldı mı?
- Makalenin başka bir dergide değerlendirmede olmadığı belirtildi mi?
- Özet güncel mi, tam metinle aynı mı?

- Ortak yazarlar ön sorgudan haberdar mı?

Editör cevap verince ne yapmalı?

Cevap	Anlamı	Sonraki adım
"Gönderebilirsiniz"	Editör kapsam ve ilgi açısından engel görmüyor	Makaleyi yönergeye göre hazırlayıp gönderin; cover letter'da ön sorguya ve tarihine kısaca değinin
"Kapsamımız dışında"	Dergi bu çalışmayı değerlendirmeyecek	Teşekkür edin, tartışmaya girmeyin, listenizdeki sonraki dergiye geçin
Koşullu ilgi	Belli bir açı, uzunluk ya da tür öneriliyor	Öneriyi karşılayabiliyorsanız buna göre düzenleyip gönderin
Cevap yok	Yoğunluk ya da gözden kaçma	Makul bir süre bekleyip bir kez kibarca hatırlatın; yine cevap yoksa başka dergiye yönelin

Olumlu cevabın bir söz olmadığını unutmayın: editör tam metni gördükten sonra yine masa başı reddi verebilir. Ret alırsanız izleyeceğiniz yol için makale reddedildiğinde ne yapılır maddesine bakabilirsiniz.

Ön sorgudan önce doğru dergiyi seçmek

Ön sorgu, dergi seçiminin yerini tutmaz; ancak iyi seçilmiş iki üç dergi arasında karar vermenize yardım eder. Göndermeden önce derginin amaç ve kapsam sayfasını, son sayılarda yayımlanan makaleleri ve indekslendiği veri tabanlarını inceleyin. Bu konuda makale gönderilecek dergiyi seçme maddesi ve sitenin dergi bulucu aracı işinize yarar.

Size kendiliğinden e-posta atıp "makalenizi hemen yayımlarız" diyen dergilere ise ön sorgu göndermenin anlamı yoktur; bu tür davetler çoğu zaman yağmacı yayıncılığın işaretidir. Ayrıntı için predatör dergi nasıl tespit edilir maddesine bakın.

Sık yapılan hatalar

1. **Tam metni eklemek:** Dergi istemiyorsa editör okumaz; ön sorgunun amacı kısa bir karar almaktır.
2. **Toplu e-posta göndermek:** Aynı metni birçok editöre "Dear Editors" diye göndermek kolayca anlaşılır ve ciddiyetsiz görünür. Her dergiye ayrı, o dergiye özgü bir yazı yazın.
3. **Derginin adını ya da editörün adını yanlış yazmak:** Şablon kullanırken en sık yapılan hatadır.
4. **Katkıyı belirsiz anlatmak:** "Önemli bir boşluğu dolduruyor" demek yetmez; hangi boşluk, nasıl?
5. **Hakem önerisi ya da hızlı yayın talebiyle başlamak:** Ön sorgunun konusu kapsamdır, süreç pazarlığı değildir.
6. **Olumlu cevabı kabul gibi sunmak:** Cover letter'da "editörümüz makaleyi kabul etti" gibi ifadeler yanlıştır; "ön sorgumuza ilgi gösterdiniz" demek yeterlidir.

Kaynaklar ve resmî bağlantılar

- Nature — Presubmission enquiries (yazar rehberi)
- DergiPark — Türk akademik dergileri ve yazar rehberleri

- COPE — Committee on Publication Ethics

Etiketler: #Makale #Yayın

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza